

A Magyar Környezeti Nevelési Egyesület hírlevele 2013. május

Lesz

Országos szakmai Találkozó Kecskeméten 2013. szeptember 20–22.

Kedves Tagtársak!

Szeretettel várunk Benneteket a „hírös városban” egy jó hangulatú szakmai találkozóra.

Mottónk: Helyi a nyerő – helyiben az erő

Várjuk véleményeteket, hozzászólásaitokat, hogy milyen előnyei vagy épp hátrányai vannak (lehetnek) a „helyi erőnek”, a helyi erősségeknek. Nálatok hogyan működik? Egyáltalán működik? Milyen pozitív, előremutató kezdeményezések indultak útra környezetetekben, amiből mások is tanulhatnak?

A három nap alatt hallhattok kecskeméti helyi ötletekről (Szatyorközösség, Közösségi kert, Zöld ernyő klub, Átalakuló város...), melyek civil kezdeményezés révén keltek életre, de szeretnénk megmutatni azokat az önkormányzati, részönkormányzati terveket is, melyek építenek a helyi sajátosságokra, adottságokra, a helyi erőkre. Természetesen lesz interaktív terepi foglalkozás is, és külön játékos, élményekben gazdag programot szervezünk a gyerekeknek (4–12 évesek), ezért szeretettel várjuk a kisebbeket, az unokákat is. Vasárnap pedig megválasztjuk egyesületünk új vezetőségét.

A szervezéssel kapcsolatos kérdésekről (szállás, étkezés, részvételi díj, jelentkezési határidő, részletes program...) május 20. után olvashattok az egyesület honlapján. Kérjük, kövessétek figyelemmel!

Zöldülő üdvözlettel:

Klein Ibolya házigazda (a „hírös” szervezőcsapat nevében)

Elnökségi hírek

Kedves Társaim!

Bajban vagyunk.

Az egyesületi levelezőlistán már olvashattátok, hogy bizony az egyesületünk is bajban van, mint annyi nagy múltú, kisebb-nagyobb civil szervezet. Forráshiánnyal küzdünk egy ideje. Próbálkozásaink rendre kudarcot vallanak, ettől a pénzügyi ütemtervünk „egyre ijesztőbbé” válik, kétségek gyötrik azokat, akik eddig tolták a szekeret...

Most éppen ott tartunk, hogy az irodai alkalmazottaink már csak félállásban dolgoznak, gondolkoznunk kell azon, hogy vihetjük-e az utófinanszírozott nemzetközi projektjeinket tovább – hiszen előre ki kell fizetnünk valamiből a projektek működéséhez szükséges kiadásokat –, tárgyalásokat folytatunk a Rogers Akadémiával arról, mi lenne, ha közösen használnánk az irodát, megosztva a teret (ez milyen előnyökkel, hátrányokkal járna), hogyan húzódhatnánk összebb...

Megszólítottalak Benneteket többször is, s érkeztek szép számmal együtt érző sorok, hasznos tanácsok, felajánlások. Találkoztunk azokkal, akik önkéntes irodai munkára vállalkoztak, s próbáltuk átlátni, hogy a májusi „betanítási” időszakban, ki, miként, mit lehetne el munkatársainktól, besegítve munkakörük ellátásába, egy-egy feladat átvállalásába.

Megható volt több társunk „előbukkanása” a „hogyan segíthetnék” kérdéssel, vagy csak egyszerűen adományt, több évre előre fizetett tagdíjat, kölcsönt adva. Mintha a nehézségeket érezve újult erővel „összezárnánk”, kiállnánk az ügy – a környezeti nevelés szent ügye – mellett, így tartva életben az egyesületünket, a közösséget, amihez annyi közös élmény, eredményes munka, kapcsolataink hálója köt.

Próbálunk kisebb lépésekkel haladni, hetente döntéseket hozni, hónaponként átértékelni, merre mehetünk tovább, s közben forrásokat keresni, kapcsolati tőkét mozgatni... Reménykedünk, miközben aggódunk.

A reményt Ti éltetitek, akik éreztetitek velünk, hogy nem vagyunk egyedül, mögöttünk álltok, segíteni szeretnétek.

Bámulatos erőt mutattunk föl a föld napi rendezvényeken, több helyen is! Hívtak minket, s mentünk. Önkéntesen játszva, előadást tartva, foglalkozást vezetve gyerekeknek, családoknak, pedagógusoknak... Kb. 20-25-en mozdultunk a feladatra, s álltunk helyt örömmel, szakértelemmel. Köszönet érte mindenkinek!

A visszafogottabb irodai működés mellett nehezebb lesz majd az ügyvitelünk. Kérünk Mindenkit, hogy tájékozódjon majd a honlapon a nyári ügyeleti rendről, türelmesen kérje, várja a segítséget önkéntesen is segítő munkatársainktól, s amikor az irodánkból való kiköltözésre kerül a sor, akkor a segítő kezek is jól jönnek majd a pakoláshoz (a vélhetően átmeneti raktározáshoz)!

Minden kisebb-nagyobb segítséget örömmel fogadva, várva, megköszönve az eddigi „jót”:

Saly Erika elnök

Irodai hírek

Mint azt a közgyűlésen elhangzott beszámolómban elmondtuk, az elmúlt évben az iroda (megítélésünk szerint) jelentős mértékben fejlődött (amint az célunk volt).

Büszkék vagyunk arra, hogy

- új, tágasabb helyre költöttünk, amely barátságos, lehetőséget ad egyszerre többünk (alkalmazottak mellett elnökségi tagok, önkéntesek, betérő tagok, vendégek) számára munkavégzésre, beszélgetésre is,

- sikerült egy új, a korábbinál teljesebb és jobban használható nyilvántartási rendszert kialakítanunk, az irodai fő folyamatok átalakításával, szabályozásával együtt,
- sikerült a 2011-es év adminisztrációját annyira rendbe raknunk utólag, hogy ne okozzon jelentős fennakadást az átnyúló ügyek kezelése,
- hogy az Utak a fenntarthatósághoz konferenciánk szervezési szempontból is jól sikerült,
- hogy egy valamiért elmaradt 2008/2009-es pályázat hiánypótlását ennyivel később is jól megcsinálnunk,
- hogy az elnökséget sok (persze operatív) feladat alól mentesíteni tudtuk,
- hogy eddig lényegében minden problémát meg tudtunk oldani.

És arra is büszkék vagyunk, hogy az irodán jó hangulatban folyik a munka, a betérők véleménye szerint jó bejönni hozzánk.

Sajnos (a közgyűlésen szintén jelzett) problémák miatt az irodán jelentős változások történtek, és még történnek most is.

Első lépésként március 1-től én már csak félállásban dolgozom, április 1-től Gyuri is csak félállásban van. Szeki pedig bevállalt projektfeladatokat munkaidőben, hogy ezzel járuljon hozzá az irodai rendszeres költségek csökkentéséhez.

További lépések is várhatóak, melyekről természetesen majd hírt adunk.

Természetesen ez a helyzet a hangulatra sincs jó hatással. De küzdünk tovább. Egyrészt folyamatosan pályázunk, dolgozunk a forrásteremtésen. Másrészt az elnökséggel egyeztetve arra törekszünk, hogy csökkenő kapacitásainkat önkéntesek bevonásával pótoljuk.

Kérünk ezúton is mindenkit, akinek fontos az egyesület, akinek akad rendszeresen vagy alkalmanként kapacitása, és vállalna irodai vagy projektfeladatokat, jelentkezzen. Májusban az iroda fókuszában az önkéntesek irodai feladatokra való felkészítése áll.

Reméljük ez az időszak (amikor pénzsűke miatt kénytelenek vagyunk összehúzódni) csak ideiglenes, lehetőleg rövid. Projektjeink pénzügyi tervei alapján ősszel javulni fog a helyzet, de igazi megoldást csak az jelenthet, ha találunk (nem projekt-) forrást alapműködésre, önrészre, projektfinanszírozásra.

Kelen Gábor

Volt

Zöld OT 2013

A BNAG zöldökös csapata számára Wincsi szemfülessége miatt igen speciálisan alakult a 2013-as tavaszi ZÖLDÖK (Zöld Diákönkormányzat) tábor.

Idén márciusban a 23. országos zöld találkozó Gödöllőn volt, a GATE Zöld Klub, a Greenpeace és a Magonc Alapítvány szervezésében. Dobos Péter, a Magonc elnöke vette szárnyai alá a meghívott gimnazista fiatalokat, akik a találkozó ifjúsági csoportját alkották. Számukra a magoncosok külön programot is szerveztek.

Wincsi megpályázta és megnyerte a zöldökös csapatnak a részvételt (500 Ft/fő a három nap – szállás, étkezés, regisztráció), és mi felajánlottuk, hogy valamelyik szekcióban

szívesen bemutatkozunk. Annál is inkább, mert másfél éve elkezdünk öt további iskola két-két diákját bevonva ZÖLDÖK-hálózatot építeni. Azt reméltük, hogy Gödöllőn hátha lesznek érdeklődők, akik csatlakoznának hozzánk. Álmunkban sem gondoltuk, hogy a Gimnazisták környezeti nevelési szekciója lesz a legnépszerűbb! Előzetesen 80-an jelentkeztek be hozzánk, amitől büszkén ugyan, de frászt kaptunk, mert Wincsivel kb. 20 főre számítottunk, terveztük a prezentációnkat és az azt követő csoportmunkát. Végül kb. 40-en jöttek el, és így sikeresen megoldottunk mindent, három nagy csoportban mozgattuk meg a résztvevőket. Nagyon pozitív visszajelzést és sok-sok jó ötletet kaptunk a hálózatunk építésére, és persze érdeklődőket találtunk, akik csatlakoznának.

A bemutató ppt-nket a honlapon megnézhetitek, és természetesen, ha valakit érdekel a téma, örömmel várjuk a jelentkezőket!

A helyszín nagyon kellemes és izgalmas volt, a Grassalkovich-kastély lovardájában volt a megnyitó és az első napi programok, másnap meg a Művészetek Háza adott otthont a rendezvénynek.

A diákok a délután közepétől „Gödöllő felfedezése” címen, játékosan ismerkedtek a várossal – a magoncos, gimnazista Laurán Apolka segített a helyszíneket kiválasztani a feladatlaphoz.

A hihetetlenül hideg márciusi hétvégén, Vácrátóton ismerkedtünk a botanikus kerttel – kissé zörgősre fagyva, és itt a Föld óráját is megtartottuk. DE nem volt hóvihár, hóakadály és ömlő eső. (Azok az előző és utána következő hétvégéken voltak!)

Az OT-n belül a zöldökösök közgyűlést tartottak, új elnököt választottak (Nemes Gergőt), és nagyon jól érezték magukat!

Köszönet Dobos Péternek, szuper élmény volt a diákoknak!

A fotókon: Habsburgok és a puli logó a Lovardában, Világfa – és az ifjaink, a Föld órája

Darvas Kata

Beszámoló: Zöld OT

2013. március 21. és 24. között ismét megrendezésre került a Környezet- és Természetvédő Szervezetek Országos Találkozója, immáron 23. alkalommal.

Az OT egyik célja volt a fiatalok komoly bevonása, amit nemcsak ifjú szervezők mozgósításával, hanem gimnazista résztvevők meghívásával is biztosítottak a rendezők. Így a megnyitóval párhuzamosan egy fiataloknak szóló program is kezdetét vette.

A komoly és hosszadalmas előkészület után az egyesülethez kötődő Zöld Diákönkormányzat (ZöldÖK, Budai Nagy Antal Gimnázium, Budafok), illetve a ZöldÖK-hálózat iskoláiból is érkeztek résztvevők. A délelőtti folyamán a szállás elfoglalását követően (fapados szállást kaptunk környezettudatos menüvel, amit mások is igénybe vettek) egy városfelfedező játékot játszottak, majd többen beültek a megnyitóra, és érdeklődve hallgatták a zöld gondolatokat.

Este a fiataloknak közös program volt, és egy előadást követően félig kötött programok keretében ismerkedhettek az ország több pontjáról érkezőkkel. Szombaton délelőtti élő példaként vettek részt a Gimnazisták környezeti nevelése szekción (szekció vezetői: Darvas Kata, Wintsche-Mikesch Viktor), majd a workshopoknál ők is aktív részesei lettek a feladatok végrehajtásának. Erre a szekcióra jelentkeztek a legtöbben, így több mint 40 ember érdeklődése jelezte, hogy a téma nem elrugaszkodott a valóságtól, igenis aktuális kérdést feszegetünk. A szekció után a ZöldÖK megtartotta vezetőségválasztását, ahol „mint a nagyok” élték át a szervezeti működés kereteit. A szombat délután a vácrátóti botanikus kertben folytatódott, ahol vezetett sétát tettünk környezeti nevelési játékokkal. Pl.: madár- párválasztót játszottunk, és az üvegház kaktuszait is megnézhattük. Ez azért volt külön izgalmas, mert a látogatók elől még elzárt téli állapotában találtuk a házat, így a védő műanyagok hiányában zavartalanul nézhettük a különleges növényeket. (Tüskés, tövises, egy sima, egy fordított...:))

A hideg ellenére egy esti séta még belefért, ki-ki pizzázással zárta a szombatot.

Délelőtti a madárbarát kert várt minket a Waldorf-iskolában (szállásunkon), amit a húsvéti kézműves készülődés követett.

A program lezárásával ismét egy hasznos hétvége zárult, örömteli volt látni, hogy a fiatalok lelkesen viszik tovább a környezeti nevelés ügyét és fejlesztik az egykor elnökségem mellett működő szervezet működését.

Wintsche-Mikesch Viktor (Wincsi)

Föld napi rendezvények!

Ebben az évben április harmadik hétvégéjén rendezték meg országszerte a Föld napi rendezvényeket, melyeken a hagyományoknak megfelelően Egyesületünk is részt vett.

Jelen voltunk a Fővárosi állat- és növénykertben 5 napon át, a Pál-völgyi cseppkőbarlangnál, a Városligetben az OHÜ (Országos Hulladékgazdálkodási

Ügynökség) rendezvényén, a TIT Stúdió Egyesület könyvbemutatóval egybekötött környezetvédelmi napján, továbbá az Újbudai Pedagógiai Intézet rendezvényén is.

Fővárosi Állat- és Növénykert programja

Kun Margit tagunk közbenjárásával vettük fel a kapcsolatot az intézménnyel, ahová később meg is hívtak minket, hogy az öt napos rendezvénysorozatokon vegyünk részt, mint szakmai szervezet.

Rengeteg játékkal, érdekesebbnél érdekesebb programmal, feladattal készültünk kicsiknek és nagyoknak egyaránt. A mára már „megszokott” játékaikat kiegészítettük néhány újjal is, így téve változatosabbá kínálatunkat, melyek, ahogy azt a helyszíni visszajelzések mutatták nagy sikert arattak.

Akik jelen voltak és segítettek munkánkat: Saly Erika és az OFI csapata, Takács Viktória és édesanyja, Németh Csaba, Valóczy Györgyi, Trescsik Angéla, Hársas Oszkárné, Halácsy Ágnes, Devescovi Balázs, Leopold Emese, Horváth Gyöngyi és édesanyja, Pogány Anikó továbbá Mocsári Klaudia.

A rendezvényen készült képek az egyesület honlapján megtekinthetők!

Városligeti OHÜ rendezvény

Az OHÜ szervezésében megrendezésre kerülő egy napos rendezvényen is jelen volt Egyesületünk. Játékokkal, tudásfelmérő kérdőívekkel tettük még színesebbé az amúgy is változatos programot, továbbá Újszászi Györgyi, Halácsy Ágnes és Devescovi Balázs tagunknak köszönhetően sikerült Egyesületünket tovább népszerűsíteni mind szakmai és civil körökben egyaránt.

Pál-völgyi cseppkőbarlang

A Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság szervezésében megrendezésre kerülő Föld napi rendezvényen is jelen voltunk. Különböző, a természethez kötődő, a biodiverzitást hangsúlyozó játékokkal készültünk, melyek nagy sikert arattak.

Akik jelen voltak: Halácsy Ágnes, Devescovi Balázs, Berényiné Parti Krisztina és Szikoráné Tóth Anna

TIT Stúdió Egyesület programja

A TIT Stúdió felkérésére vettünk részt a rendezvényen, ahol többek között bemutatták Szász Éva tagunk „Xántus János írásai – a humánétika és a természetvédelem megközelítéséből” című könyvét, melyet Vásárhelyi Tamás, az MKNE oszlopos tagja mutatott és ajánlott az érdeklődők figyelmébe.

Újbudai Pedagógiai Intézet programja

Mára már sokadik alkalommal, idén is részt vettünk a hagyománynak tekinthető programon, ahol Victor András és Grúz Adrienn tagjaink „állták a sarat” és adták tovább egyesületünk jó hírét. Programjukban helyet kaptak a zseblabortól kezdve egyéb környezetvédelmi játékok is, melyek szintúgy nagy sikert arattak.

Minden egyes önkéntesnek/tagunknak és lelkes segítőnek köszönjük a munkáját! Ezúttal üzenénk nekik, hogy nélkülük nem sikerült volna! Köszönjük!

Puli-díjak, 2013

Vásárhelyi Tamás különdíjához

Vásárhelyi Tamás receptkönyve. Ízlelgetem a címet is, meg persze gondolatban a receptek szerint készült finomságokat is. A címet azért, mert Tamás mindig is fontosnak tartotta a jó étkeket, finom italokat (s ezzel csak egyetérteni lehet). A gondolatbeli ízeket pedig azért, mert már a recepteknek az olvasásától is összefut az ember szájában a nyál.

Miért kap Tamás receptgyűjteményt? Egyrészt azért, mert – a fentiek szerint – neki való, másrészt – és aktuálisan – azért, mert szervezett nekünk (mármint az MKNE-nek) és egyben a nagyvilágnak egy jubileumi konferenciával kombinált országos találkozót. Sikereset! Nem egyedül szervezte persze, de azért a gond nagyrészt az ő vállán volt.

Az OT-k szervezéséért ugyan puli-díjat szoktunk adni, de ilyet ő már nem kaphat. Nem azért, mintha nem érdemelné meg, hanem azért, mert már nincs olyan puli-fokozat, amit meg ne kapott volna az elmúlt 20 évben.

Így hát most „puli-plusz” díjként örömmel, jó kedvvel – és főleg köszönettel – adjuk neki ezt a kis könyvecskét. Kívánjuk neki, hogy jó étvággal fogyassza el mindet. De némelyiket velünk együtt!

Victor András

Kun Margit fehér puli díjához

Margit az egyesület egyik legrégebben és folyamatosan aktív tagja, aki családját is behozta közénk, azaz a környezeti nevelés területére. „Megátalkodottan” e-mail nélküli, ennek ellenére nagyon aktív, számos országos rendezvényen képviselte már az egyesületünket. A konferencia szervezői közé, ahogy az várható volt, az elsők között jelentkezett, már tavasszal szerzett továbbosztandó kiadványokat, és amikor eljött az ő ideje, akkor a konferencia előtti héttől az utolsó percig részt vett a közvetlen szervezésben és lebonyolításban. Kedvességével és segítőkészségével jelentősen hozzájárult, hogy ilyen emberarcú országos konferenciát sikerült szerveznünk.

Vásárhelyi Tamás

Hársas Éva fehér puli díjához

Évát leginkább mindenki a Kör hírlevelünk szerkesztőjeként ismeri, hiszen ő buzdít bennünket türelmesen a határidőre történő cikkek megírására, s végül a háttérben ő az, aki összerakja a Kört.

Ugyanakkor Évát azért szeretjük mozgósítani, mert harmonikus, mosolygós, segítőkész társunk. Az Otthon az erdőben projektben szerveztünk az IKEA-ban kalandtúrát, ahol kreatív, fűszernövényekkel kapcsolatos foglalkozást vezetett Csillával. A gyerekeken kívül sok háziasszony állt meg náluk, mert még különleges paprikát is belecsempészett a játékba... Ráadásul természetes anyagokkal kapcsolatos barkácsolásban Éva verhetetlen (pl. bőrze)!

Éva nyugalma, kiegyensúlyozottsága, véleménye számunkra mindig „elérhető”. A kezdettől társunk.

Saly Erika

Szász Éva fekete puli díjához

Szász Éva a csobánkai Országos Szakmai Találkozón csatlakozott hozzánk. Lelkes beszélgetés közben derült fény arra is, hogy könyvtárosként szívügye a környezeti nevelés, s éppen Xántus János gazdag élete után kutat, s igyekszik megismertetni munkásságát az érdeklődőkkel. Éva a 2012-es tavaszi közgyűlésünkön nekünk is mesélt Xántusról. Azóta megjelent könyve is: Xántus János írásai (A humánétika és a természetvédelem megközelítéséből) címmel.

A 2012-es irodai költözködést követően Éva önzetlenül, több önkéntes óra ráfordításával vállalkozott arra, hogy ismét használhatóvá váljon könyvtári gyűjteményünk. Sokszor megjelent az irodában, csendesen rendezgette a könyveket, tematikát készített, tervet kovácsolt, javaslatot készített a gyűjtemény fejlesztésére, használatára. Igazi felelősséget vállalt a könyvgyűjteményünkért. Kérés nélkül is jött, s örömmel dolgozott, és soha nem távozott biztató szavak nélkül. Példás önkéntes munkájáért hálás köszönettel tartozunk.

Saly Erika

Nemcsics Anna fekete puli díjához

Szeretnénk nagyon sok szeretettel átadni ezt a fekete pulit Nemcsics Annának, aki kedves, csöndes és iszonyú felelősségteljes személyiséggel ahol tudott, jelen volt tavaly az egyesület életében. Segített a XI. kerületi Föld napja rendezvényen, a Zöldkrajcáros Fesztiválon, a Millenárison, az Otthon az erdőben projektben és nem utolsósorban Dörögdön a Zöld Zugoly lelkes csapatát képezi az elcsábított barátnőkkel együtt. Köszönjük a munkádat. Jöjjetek idén is!

Bartha Cili

Klein Ibolya fekete puli díjához

Akit most szólítani szeretnék, és az a megtisztelés ért, hogy bemutatathom:

nőnemű, nagyon kreatív, szeret jókat nevetni, nem budapesti, főiskolás kora óta foglalkozik a környezeti neveléssel, óvónő, a munkahelyén kiemelkedő környezeti nevelési munkát végez, régóta az egyesületünk tagja, 2010 óta a választmány aktív tagja.

Fekete puli díjjal szeretnénk megköszönni a munkáját Klein Ibinek, aki pozitív hozzáállásával, rengeteg energiával és kreativitással megbízhatóan végzi önkéntes munkáját a választmányban, nyaranta a Művészetek Völgyében a Zöld Zugolyban. A fiatalok a keze alatt rengeteget tanulnak, hogyan lehet környezetbarát anyagokkal, hulladékkal kézműveskedni, gyerekekkel foglalkozni. Oszlopos tagja volt a jubileumi konferencia szervezőbizottságának. Biztos mindenki emlékszik a konferencia regisztrálásánál az üzeneteket hordozó Duna-kavicsokra.

Köszönjük az eddigi munkáját, és továbbra is számítunk rá!

Darvas Kata

Projektjeinkről

Futó projektjeink összegzése dióhéjban

Otthon az erdőben

Ebben az évben február 17-én zárult a szavazás. Ezúton is szeretném megköszönni pályázó tagjainknak a munkáját, és ha nem is nyert el minden egyes projektterv támogatást, remélem, hogy valamilyen szinten sikerül az iskolákban megvalósítani az eltervezett programokat.

A nyertes iskolákkal megkötötték a szerződések, megtörténtek az átutalások és az iskolák átvették a terepi eszköz-csomagot (voltak, akik a módszertani börzén márciusban, mások később az irodában).

Az idei Közgyűlés délutáni szakmai programján ebben az évben a három, jelenlegi „nagy” projektünk munkájának felvillantására szántuk, s a legtöbb időt megint erdős programoknak szenteltük.

Javában zajlik a munka az iskolákban és az iskolákon kívüli helyszíneken. Darvas Kata, Schenkerik Zsuzsa és Valenta Gabi tagtársainkkal eddig már 9 iskolai terepi programon vettünk részt, s ha a pedagógus igényelte, segítettünk a program megvalósulását. A határidőt a későn érkezett tavasz miatt egy héttel eltoltuk június 17-ig. Ahol voltunk jól éreztük magunkat, általában tartalmas és a gyerekek szemével nézve izgalmas tevékenységekben volt részünk.

A nyertes iskolák listáját, a nyertes pályázati anyagokat és rövid értékelésüket, a börzén készült fotókat, az eszközcsomagok tartalmáról és használatáról szóló dokumentumot, az iskolalátogatásokon készült képeket az mkne.hu/otthonazerdoben honlapon megtaláljátok.

Következő programunk a biológiai sokféleség nemzetközi napjához kapcsolódó **biodiverzitás börze**. Időpontja: 2013. június 7., helyszíne a TIT Stúdió Klubterme. Programja alakulóban, de azt mindenképpen látjuk, hogy az iskolai programok sokféleségét szeretnénk minél közelebről megismerni, s egymás munkájába betekinteni. Egymásnak ötleteket kínálni és tanulni másoktól.

Ismét tartunk **terepi képzést**. Időpontja: 2013. június 21-22., helyszíne az MKNE irodája, és a közeli Kamaraerdő. A képzésen sok hasznos tapasztalatot és ötletet osztunk meg egymással, ami az Otthon az erdőben projektekre és a terepi foglalkozások tervezésére vonatkozik.

Mindkét program nyitott, szeretettel várunk minden érdeklődőt. A részletes tematikával és a jelentkezés módjával az mkne.hu és az mkne.hu/otthonazerdoben honlapokon hamarosan jelentkezünk.

Örömmel jelentem, hogy a következő évben is **meghirdetjük a pályázatot!!** Javaslom, hogy aki készült már projekttervvel tavaly vagy ebben a tanévben, vegye elő, és a tapasztalatai alapján módosítsa – ha szükségesnek látja – és a következő tanévben próbálja meg újra a jelentkezést. A tervezést érdemes már nyáron elkezdni, hogy a következő tanév elején (határidő várhatóan október eleje) biztosabban be tudjátok adni a tervet. A honlapon a tavalyi és ezévi pályázati kiírások, az iskolák által beküldött (és nyertes) pályázatok, és ezek értékelése megtalálható. Ajánlom figyelmetekbe!

Halácsy Ágnes

LENA

Tanulás a természetben! Mi sem természetesebb egy környezeti nevelő számára. A módszertanban mindig lehet újítani. Erre tesz kísérletet a LENA projekt, amely osztrák–magyar határon átnyúló projekt, vagyis a nyugati határ mentén lévő régiók KN-szakembereit bevonva, a Zalaerdő kisvasútja mentén, Csömödér térségére készül olyan program, amelyben óvodai, általános és középiskolai csoportok élményszerzés közben tanulhatnak. Az Erdő Élménye és az Ökovasút nevekkel bír a projekt ezzel foglalkozó része. Tanár- és diákcsoportok próbálják ki, mielőtt véglegesítésre kerül a koncepció.

A projekt kapcsán a régió diákjai Bécs mellett táboroznak, míg Csömödéren osztrák–magyar fiatalok részvételével nemzetközi találkozó zajlik.

A projektben javaslatot teszünk a környezeti stratégia megújítására.

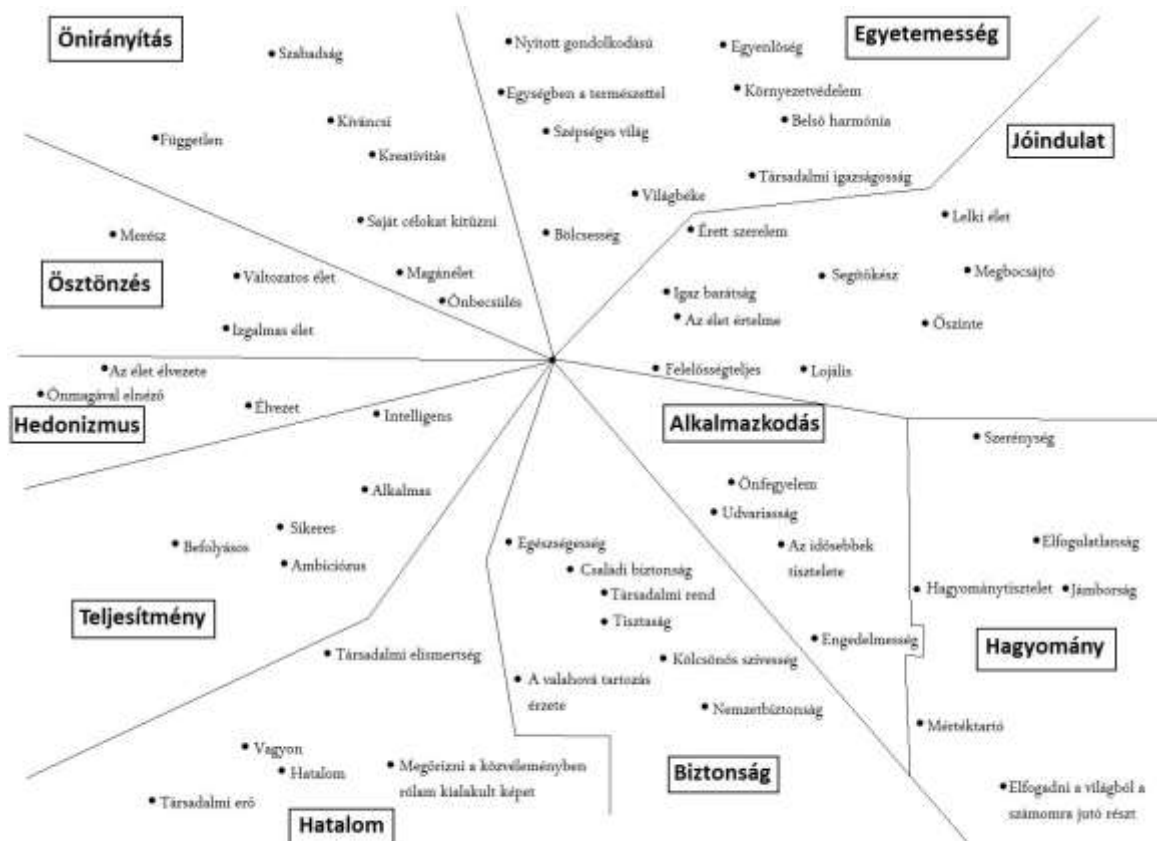
További információ a hamarosan induló projekthonlapon!

Újszászi Györgyi projektvezető

Real World Learning Network (RWL)

Tovább örülnek a malmok és a munkacsoportok a programban. Örömmel jelenthetem, hogy immár mind a négy munkacsoport dolgozik – egyeztet, gondolkodik és próbál óriások vállain állva újat teremteni.

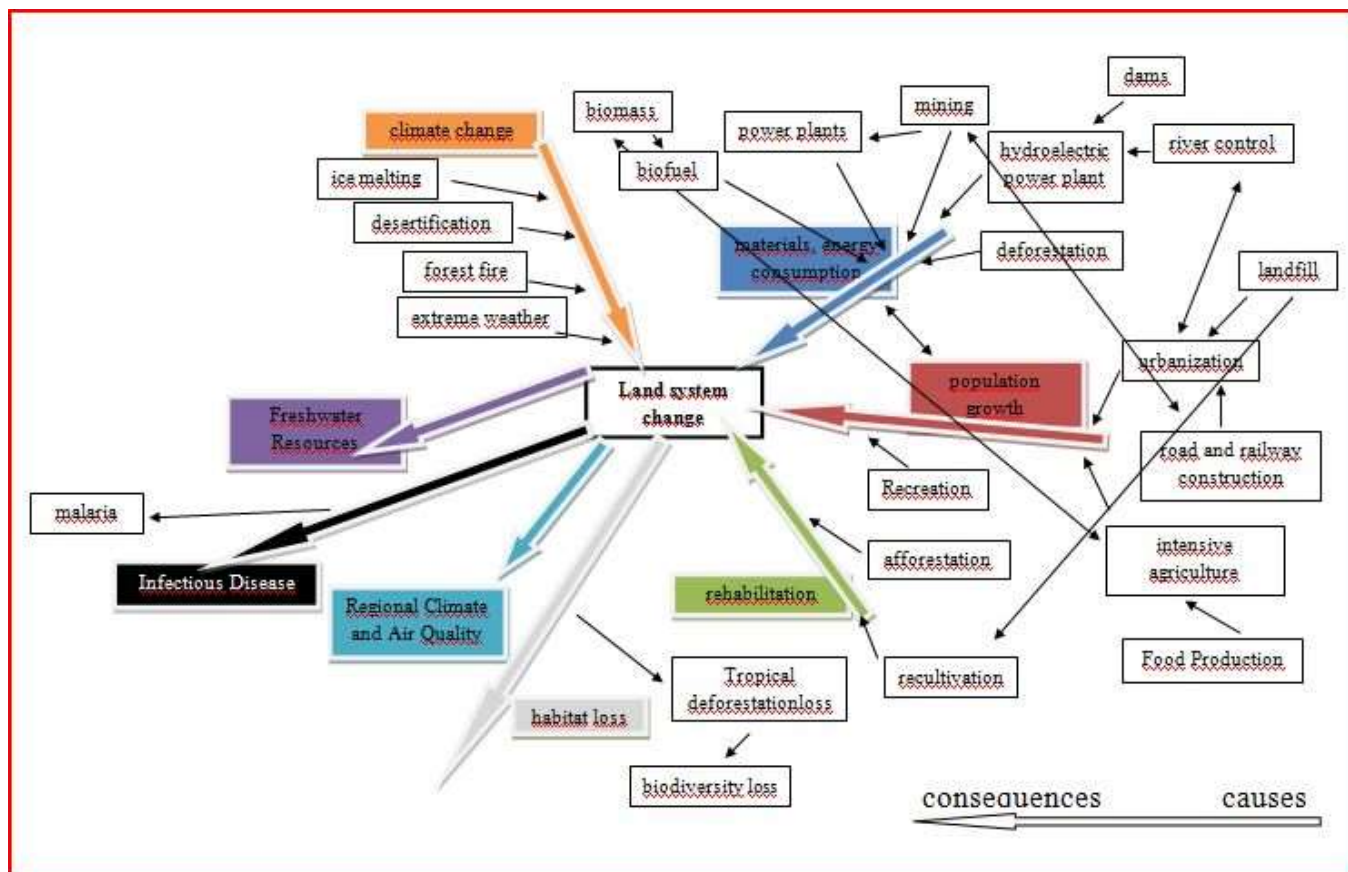
Az RWL-program az elmúlt időszakban többeknek személyes élményen keresztül is bemutatkozott a márciusi közgyűlés egyik workshopjaként. Akik ott voltak, azt remélem, érdekes játékon vettek részt, mikor megvizsgálták és összevetették saját értékeiket, a környezeti nevelői munka értékrendszerét a mindennapi munkában igényelt értékekkel, tevékenységekkel, valamint a világban körülöttünk tapasztalható értékrendszerrel.

forrás: Common Cause – <http://valuesandframes.org/handbook/>

A terepi tudományokkal és a munkaerő-piaci zöld kompetenciákkal foglalkozó munkacsoportok számára külön kihívást jelentett, hogy április közepére el kellett készülniük eddigi munkájuk összegzésével, hiszen Németországban, Ludwigsteinben újabb szakmai találkozóra került sor. E találkozón az eddig várakozó, *értékeléssel*, valamint *pedagógiai módszerekkel, megközelítési módokkal* foglalkozó munkacsoportok is nekivágtak területük meghódításának. Az újonnan induló munkacsoportok számára részben az első két munkacsoport szolgáltatta a szakmai alpanyagot, kereteket.

A már régóta munkálkodó terepi tudományokkal foglalkozó munkacsoportban Szandi-Varga Péter a *Land system change* témakörét járta körül, egy gondolattérképen téve vizuálisan is megfoghatóvá annak rendszerszerű ok-okozati összefüggéseit (a kép munkaanyag).

Jómagam, mint zöldkompetenciákkal foglalkozó szakértő, az osztálytermen kívüli tanulás során elsajátítható, a munkaerőpiacon hasznos zöldkompetenciák meghatározásán dolgoztam nemzetközi csapatomban és hazai segítőkkel.

Ezúton is szeretném megköszönni az RWL-csapatot folyamatosan támogatók munkáját, hálás köszönet okos, építő gondolataikért Mondok Zsuzsának, Czippán Katalinnak, Saly Erikának, Újszászi Györgyinek, Néder Katalinnak, Varga Attilának, Victor Andrásnak, Kelen Gábornak – elnézést kérek, ha kihagynék véletlenül valakit, szerencsére oly sokan segítetek bennünket!

E csomagokkal ellátva indultak útnak, az értékeléssel és a pedagógiai megközelítésekkel foglalkozó munkacsoportok szakértői – Szandi-Varga Péter és Mondok Zsuzsa – Németországba. Zsuzsa munkáját nagy örömünkre új csapattagunk, Leskó Gabriella segíti itthonról.

Péter így ír munkájukról: „[...] mi a *Real World Learning* minőségi kritériumait szeretnénk feltérképezni, hogy mitől lesz hatékony az RWL, és hogyan lehet mérni az RWL által a viselkedésben elért esetleges változásokat. Ehhez első lépésben megnéztük, hogy a részt vevő országokban vannak-e – és ha igen, milyen – minőségi kritériumai a magyarul csak terepi oktatásnak aposztrofált modellnek. Én az erdei iskola kritériumrendszerét és fogalmát vittem és mutattam be. A csoportunkban feladat volt egy közös álláspont kialakítása a különböző definíciók miatt, pl.: hogy mi is valójában az az RWL, és hogy hogyan értelmezzük. Identifikáltuk a fő szereplőket és a célcsoportot. [...] Beszéltünk a szlovén konferencián esetlegesen előadható jó gyakorlatokról, esettanulmányokról, melyek az egyes részt vevő országok RWL vagy RWL-szerű minőségi kritériumaiból, a tanítás sikerességét mérő technikákból állna.”

Zsuzsa és Gabi munkacsoportja a pedagógia megközelítések feldolgozásának láttak neki Ludwigsteinben. Munkájuk célja, hogy olyan sikeres, osztálytermen kívüli tanítási megközelítéseket találjanak és dolgozzanak fel – osszanak meg Európa-szerte –, melyek a fenntartható fejlődés érdekében való cselekvésre nevelnek. Gondolkodásuk négy fő téma köré rendeződik: (1) terepi tanulás, (2) fenntarthatóság, (3) tudomány, (4) megoldások és viselkedésbeli változás.

Munkájuk eredményeként gyakorlati, alkalmazható tudástárat osztanak majd meg.

Mind az MKNE honlapján, mind szakmai körlevelekben találkozhattatok már a novemberben Szlovéniában megrendezésre kerülő, második nemzetközi RWL-konferenciával – *Science and Sustainability through Outdoor Learning* –, melyen éppen e két munkacsoport addig végzett munkájával lehet majd részleteiben is megismerkedni. A konferenciáról és a program előrehaladásáról további információt a program honlapján találhattok, www.rwlnetwork.org.

A munkacsoportok további munkájához ötleteket, segítséget szívesen veszünk, és remélem, – ha addig esetleg nem is – többetekkel találkozunk Szlovéniában személyesen is.

Széger Katalin projektvezető

Tagjaink írták

„Most háziként versben tekergőzöm”

csoportmunka a hullókról biológiaórán

9. osztályos tanítványaimmal csoportmunkában dolgoztuk fel a gerincesek törzsének osztályait.

Szép rajzok, ügyes ppt-k és pazar filmek születtek.

Ahogy haladtunk sorba: halak, kétéltűek, hullók..., szinte verseny alakult ki, hogy az előző órán szereplőket felülmúlják.

A csoportok teljesen szabad kezet kaptak a feldolgozás módját illetően, és teljes 45 perces órát tartottak. Kértem, hogy az óra előkészítésében, lebonyolításában mindenkinek legyen önálló feladata, és elhangzott az is, hogy tőlem akár versbe is szedhetik a mondandójukat.

Engem nagyon meghatott, hogy – a versből is jól érezhetően – humán érdeklődésű lány ilyen verssel állt elő.

Németh Mária
Petőfi Gimnázium

Guruz Fanni: Kígyó

Se kezem, se lábam
Még sincs nagyobb nálam
Hol Isten vagyok, hol úzótt vad
Szeress vagy gyűlölj, magad vagy

Nem bújok hozzád dorombolni
Nem hozok neked labdát, játszani
Sziszegő, pikkelyes hulló vagyok
Mérgemmel ölök, fogammal marok

Évának almát hoztam a kertbe
Laokoónt lerántottam a mélybe
Kleopátra értem nyúlt a sötétségbe
Kishercegnek titkot súgtam a fülébe

Az egész kerek világon otthon vagyok
Hol ilyen, hol olyan színekben ragyogok
Kicsiként is, nagyként siklok erre-arra
Megélek mindenhol, vízben, sivatagba'

Most háziként versben tekergőzöm
Legyen már vége, csak ezért könyörgöm
Hagyjuk már itt végre e rímtanyát
Mint tavasszal a kinőtt bőrruhát

Programajánló

Evezzünk újra együtt!

Hagyományos egyesületi kenutúra a Soroksári Dunában.

Találkozás: június 23-án, reggel 8 órakor a Boráros téri buszmegállóban (vagy kint a vízitelepen fél 9-kor).

Czabán Dani és Dávid vár mindenkit, aki már szeret evezni, s azokat is, akik csak most ismerkednek a kenekkel.

Táborozni megyünk

A táborozás nagy kaland. Várom már, hiszen el lehet utazni, sátorban, faházban lehet aludni, és fel lehet fedezni a világot. Végre felfedezhetem, hogyan dolgozik a hangyaboly, melyik fán lakik a fakopáncs, és az sem baj, ha eközben sáros lesz a nadrágom. Semmi nem úgy fog működni, mint otthon a megszokott kis környezetemben. Lehet ennél jobb?

A táborozás nagy kaland. Anya és apa nem lesz ott velünk 2–5 napig, és főleg nem lesz ott az elalváskor. Otthon maradnak, és velük otthon maradnak a megszokott, titkos esti rituáléink is, amik a napi izgalmak, történések feldolgozását segítik. Semmi nem úgy fog működni, mint otthon, a megszokott kis környezetemben. Egyedül kell lefeküdni, és nem tudom elmesélni a rengeteg furka kalandot, ami az erdőben, a szabadban, a világ felfedezése közben esett meg velem... Lehet ennél rosszabb?

A táborozás nagy kaland. Végre a természetben szabadon engedhetem a gyermekeket. Felfedezhetik a világot, jönnek-mennek, feltöltődnek és le is vezetik az energiáikat, minden egyensúlyban van. Lehet ennél jobb?

A táborozás nagy kaland. Minden, ami nappal működik, este felborul. A foglalkozások alatt kezelhető, kiegyensúlyozott, kalandvágyó gyermekek egy szempillantás alatt válnak rettegő, elkeseredett, anya és apa után síró pici babákká – és mi, pedagógusok a gyermekkorház sürgősségi ügyeletének éjjel-nappal talpon lévő nővéreivé. Lehet ennél rosszabb?

Mind a négy megállapítás igaz, és mind a négy megállapítás előfordulhat az erdei iskolába készülődés, illetve a „táborozás” alatt. A kihívást tovább színesítheti a szülők felkészültsége a gyermek elengedésére: lesznek, akik kibírják ezt a néhány napot, mások a napi, akár többszöri telefonjukkal tovább nehezíthetik csemetéik helytállását, és az elválás minden este megerősítve, a nehézségekre akaratlanul is emlékeztetve e gyermeket, tovább bővítik a pedagógusok amúgy sem kevés feladatlistáját.

Létezik megoldás a helyzetre? A megoldás egyik kulcsa a megfelelő felkészítés – minden fél számára.

Fel kell készíteni először is a szülőt, arra, hogy 5-7 napig elválik a gyermektől, és ezt bizony mindkettejüknek hetekkel előre, alaposan meg kell beszélni. Fontos, hogy tudja a gyermek, hogy néhány napról van szó. Érdemes előre begyakorolni néhány rituálét, különösen az elalvással kapcsolatban, hogy mit fognak mindketten csinálni (anya otthon, a gyermek a táborban) ugyanazt, elalvás előtt, mindketten – így virtuálisan, a szívükben – együtt lesznek akkor is, ha fizikai környezetük máshol lesz. Érdemes bepakolni gyermekünk „alvókáját”, még első osztályban (már akkor is minél kisebb, annál jobb),

aztán ezt az „alvókát” váltsa ki a rituálé, hisz ezt magában is végigmondhatja, egy észrevehetetlen rituális mozdulatban rögzítheti a gyermek, így nem lesz ciki a társak előtt, hogy neki hiányzik az édesanyja.

Fel kell készíteni a gyermeket. A közös rituálén kívül fontos, hogy találjunk egy védőpajzs- kapcsolót, ami a saját testén van, és bármikor tud aktiválni. Nemcsak az elalváskor jöhet jól egy ilyen gomb, hanem olyan bogár közeledtével is, amitől fél. Külön előnye a „saját testen lévő” védőpajzsgombnak, hogy láthatatlanul aktiváljuk, ami azt jelenti, hogy megóvjuk csemeténket, vagyis ő magát a ciki helyzetektől, hiszen az iskolás kortárs csoportban már kinevethetnek egy kisfiút, ha elsírja magát, ha rámászik egy nagyobb hangya, vagy kicsúfolhatnak ugyanezért egy kislányt...

Fel kell készíteni a pedagógust: természetes, hogy ezzel a helyzettel találja majd magát szemben. Fontos, hogy ne essen ki a nyugalmi állapotából – még ha nagyon fáradt is. Érdemes kapcsolódni a gyermekekhez, és megelőzésként védőpajzs-generátor készítésével zárni az első napot, amit minden gyermek elvihet az ágyához, és az erdei iskolában töltött este kedve vagy szükséglete szerint használhat. Esetleg lehet verset, mondókát írni ugyanilyen céllal, és persze meg lehet beszélni a természet, növények, állatok alvási szokásait is. Amellett, hogy kipróbálva ezt a módszert, jelentősen csökkenni fog az éber csemeték száma, fontos üzenet a gyermekek felé, hogy elfogadjuk az érzéseiket, természetes, hogy hiányoznak a szüleik és az esti rituáléik. A „ne sírj már kisfiam, hisz semmi baj nincs” mondás vajmi keveset segít, hiszen neki igenis baj van, amit mi tetézünk azzal, hogy ezt nem vesszük figyelembe...

A szerző:

Győri Ildikó pszichológus, édesanya, LifeGarden alapító, a kreatív eszköz nevelési rendszer egyik megalkotója.

Védőpajzs-generátor. A LifeGarden védőpajzs-generátor a szorongásokkal és a kisgyermek számára félelmet keltő helyzetekkel segít megküzdeni. Óvodásoknak csak meg kell nyomni a lányos vagy fiús gombot, és máris áthatolhatatlan védőpajzsot varázsol gyermekünk köré, ami megvédi mindentől, amitől fél, legyen az boszorka vagy sötétség, vagy anya és apa hiánya. Iskoláskorban, vagy gyakorlott ovis felhasználók esetében javasoljuk, hogy a gyermek a saját testén keresse meg a védőpajzs-generátor gombot, mert ezt bárhol, bármikor aktiválhatja.

A védőpajzs-generátor a LifeGarden pszichológusai és gyakorló édesanyái által életre hívott eszközrendszer egyik eleme. A teljes eszközrendszerről további információk:

<http://www.lifegarden.hu/ismeretterjeszto/csaladi-heti-tervezo/309/>

Versek, szépségek

Kányádi Sándor: Zápor

Villámok tört szárnya verdesi ablakom.
Kopog a zápor.
Hallgatom.
Szénaillat és lóveríték,
párálló ujjasok szaga;
mint egy hajó, elindul vélem
ez a modernnek mondható szoba.

Ringat a zápor.

Ködbe süllyed aztán az emlék
föl-fölvetődő partja.
Nyerít egy csikó, majd ráomlik lassan
a fölázott falú pajta.

Kányádi Sándor: Szitakötő tánca

Zurrogó-zirregő
szitakötő tánca
csipkét ver a csengve
csobogó forrásra.
Zirren kéken, zölden,
sásról sásra táncol,
úgy veri a csipkét
önnön árnyékából.
Reggeltől napestig
egyvégtében járja,
de csak alkonyatkor
látszik a munkája.
Akkor aztán pitypang,
káka, békalencse
s a csobogó forrás
minden egy szem kincse.
Szitakötő szötte
csipke alatt csillog,
s alábújik inni
az esthajnalcsillag.

Felelős kiadó: az Egyesület elnöke
Szerkesztő: Hársas Éva
Tördelés: Szekeres Tamás
Postacím: 1397 Bp., Pf. 530.
Honlap: mkne.hu

Iroda: 1113 Bp., Zsombolyai u. 6.
Tel/Fax: 321-4796
E-mail: mkne@mkne.hu
Fogadóórák: hétfő – péntek: 8-14h